

at de skulle i Forening med ham søge om, at han stadfæstes i denne sin Stilling hos dem.

S. A. Hansen: Jeg vil meget langt- fra paaftaae, at Grundlovens § 3 skulde give de her omtalte Valgmenigheder nogen Ret til at vente, at Staten skulde lønne deres Præster, men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at en Valgmenighed kan komme til med en tilsyneladende Villighed at henholde sig ogsaa blandt Andet til denne Grundlovsbestemmelse. Der er jo nemlig ingensomhelst Grændse sat i Grundloven for, hvor denne Understøttelse skal ende. Derfor kan man meget vel tænke sig, at der til sin Tid kunde komme meget indtrængende Paa- stande fra disse Menigheder om, at de i Hen- hold til denne Bestemmelse maatte have et Villigheds- eller Retfærdighedskrav paa ogsaa at blive deeltagende i en virkelig materiel Un- derstøttelse af Staten. Jeg kan ikke lade mig berolige ved de Betragtninger, den ærede Mi- nister har anstillet om dette Punkt. En Be- stemmelse i Loven behøver jo ingenlunde at gaae ud paa, at Frimenigheder skulle lønne deres Præster, men kan tværtimod gaae ud paa, at de skulle overtage enhver Forpligtelse til at udrede eller afholde Udgifter, som ere forbundne med den nye Stilling; lønne de saa selv deres Præst, saa har denne Forpligtelse Intet at be- tyde for dem, men det er dog en Sikkerhed for Fremtiden, hvor der virkelig kan reise sig forfjellige Fordringer, som kunne berede Van- stielighed. Det er jo en Mening, som mere og mere gjør sig gjældende, at Tienden er Sognets Eiendom, og dersom denne Mening skulde blive den overvældende i Tidens Løb, er det naturligt, at Valgmenighedernes Medlem- mer ville sige: Da Sognet eier Tienden, og da vi nu udgjøre saa og saa stor Deel af Sognet, maae vi have Ret til at lønne en Præst med en forholdsmæssig Andeel af Tienden. Vi kunne ikke vide, hvor langt denne Udvikling vil gaae, og det er derfor forsigtigt i saa Henseende at sikke sig i denne Lov.

Thurah: Jeg vil blot opfaae det Spørgs- maal til det ærede Medlem, der nu satte sig, om han kan angive nogen Maade, hvorpaa,

uden hele Lovgivningsmagtens Samtykke, en saadan Understøttelse, som den, han frygter for, kan finde Sted, og jeg skal derfor spørge ham, om det ikke er aldeles unødvendigt for os her at tage Bestemmelse om Lovgivningsmagtens fremtidige Ordning af dette Forhold?

Berg: Det er om dette Spørgsmaal, at jeg blot vilde gjøre et Par Bemærkninger. Jeg forstaaer heller ikke den Beroligelse, som der kunde ligge imod en anden Udvikling af dette Forhold deri, at vi vedtage en udtrykkelig Bestemmelse i Loven, thi dette kan man jo fremtidigt ligesaa let forandre, som man frem- tidigt kan enten ved Finantsloven eller ved en anden Lov gaae ind paa at tilstaae en saadan Menighed, hvor Forholdene særdeles maatte kræve det, nogen Understøttelse. Jeg skal kun bemærke, at jeg, saaledes som jeg har opfattet det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valg- kreds (S. A. Hansen) i Principet er fuldstændig uenig med ham. Jeg vilde finde, at det var ganske i sin Orden, dersom Forholdene udvik- lede sig saaledes, at et større Antal af Sog- nets Beboere kom til at danne en Frimenig- hed, at de da til en vis Grad bleve fri for sam- tidigt at udrede deres Udgifter til Sognets Præst. Jeg er af den Ansættelse, at dersom det er gjennemførligt, hvad jeg dog ikke antager, at det for Tiden er, vilde det være det Cor- recteste for Præsterne saavel som for Væerne, at de ved Siden af et vist fast Lønningsbeløb kun havde en Løn, som omtrent svarede til den Kredt af Menighedsmedlemmer for Præstens Vedkommende og Børn for Væerens Vedkom- mende, som de havde med at gjøre og havde Indflydelse paa, og at Præsten, naar hans Lønning endelig skulde ordnes, ikke blev stillet saaledes, at han kunde, naar han først var kom- men i Embede, være ligesaa boven og lige- gyldig, som han vilde, og dog beholde sine fulde Indtægter, selv om endog Fleertallet af Menig- hedsmedlemmerne gik fra ham. Jeg troer, det var langt bedre, om det var noget bevægeligt i Forhold til den Kredts Størrelse, som har slut- tet sig til Vedkommende. Jeg skulde derfor gjerne være med til at tage en Bestemmelse, som gik i stik modsat Retning af, hvad den ærede Ta- ler ytrede, idet jeg troer, at det vilde være